

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2019/1012,**12. märts 2019,****millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2017/625 ja sätestatakse erandid kontrollpunktide määramise eeskirjadest ja piiripunktide miinimumnõuetest****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2017. aasta määrust (EL) 2017/625, mis käsitleb ametlikku kontrolli ja muid ametlike toiminguid, mida tehakse eesmärgiga tagada toidu- ja söödaalaste õigusnormide ning loomatervise ja loomade heaolu, taimetervise- ja taimekaitsevahendite alaste õigusnormide kohaldamine, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EÜ) nr 999/2001, (EÜ) nr 396/2005, (EÜ) nr 1069/2009, (EÜ) nr 1107/2009, (EL) nr 1151/2012, (EL) nr 652/2014, (EL) 2016/429 ja (EL) 2016/2031, nõukogu määrust (EÜ) nr 1/2005 ja (EÜ) nr 1099/2009 ning nõukogu direktiive 98/58/EÜ, 1999/74/EÜ, 2007/43/EÜ, 2008/119/EÜ ja 2008/120/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 854/2004 ja (EÜ) nr 882/2004, nõukogu direktiivid 89/608/EMÜ, 89/662/EMÜ, 90/425/EMÜ, 91/496/EMÜ, 96/23/EÜ, 96/93/EÜ ja 97/78/EÜ ja nõukogu otsus 92/438/EMÜ (ametliku kontrolli määrus), ⁽¹⁾ eriti selle artikli 62 lõiget 3 ja artikli 64 lõikeid 2 ja 5,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruses (EL) 2017/625 on muu hulgas sätestatud kolmandast riigist liitu sisenevate loomade ja kaupade ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute korraldamise õigusraamistik, et kontrollida liidu õigusaktide järgimist eesmärgiga kaitsta inimeste, loomade ja taimede tervist ja loomade heaolu ning geneetiliselt muundatud organismide ja taimekaitsevahendite puhul ka keskkonda. Määruses on sätestatud, et esimeses liitu saabumise piiripunktis tuleb teha teatavate looma- ja kaubasaadetiste ametlik kontroll. Liikmesriigid peavad selleks määrama piiripunktid.
- (2) Määruses (EL) 2017/625 on sätestatud, et liikmesriigid peavad teatama komisjonile piiripunkti määramisest ette, nii et komisjon saaks veenduda ja vajaduse korral kontrollida, kas see vastab määruses sätestatud määramise miinimumnõuetele. Määrusega (EL) 2017/625 on komisjonile antud õigus kehtestada miinimumnõuetega seoses teatavad üksikasjalikud normid. Need üksikasjalikud normid kehtestati komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2019/1014 ⁽²⁾ (edaspidi ühiselt „miinimumnõuded“). Määruses (EL) 2017/625 on ka sätestatud, et liikmesriigid peavad tunnistama piiripunktide määramise kehtetuks, kui need ei vasta enam määramise tingimustele kõikide või teatavate looma- ja kaubakategooriate puhul, mille jaoks piiripunkt oli määratud.
- (3) Kui määramise kehtetuks tunnistamine oli osaline, kuna see puudutas konkreetset looma- või kaubakategooriat või kõiki looma- või kaubakategooriaid, mille jaoks piiripunkt oli määratud, peaks liikmesriikidel olema lubatud piiripunkti määramise otsust muuta nende looma- või kaubakategooriate osas, mille puhul määramine kehtetuks tunnistati, ilma et nad oleksid esmalt kohustatud andma komisjonile võimaluse kontrollida miinimumnõuete järgimist. Sellistel juhtudel ei tohiks nõuete rikkumisele reageerimine kaasa tuua nii ulatuslikke meetmeid nagu need, mida on tarvis piiripunkti esmakordsel määramisel. Seepärast on kohane kehtestada normid, mille põhjal on liikmesriikidel lubatud piiripunkti määramise otsust muuta nende looma- või kaubakategooriate osas, ilma et nad oleksid esmalt kohustatud andma komisjonile võimaluse kontrollida miinimumnõuete järgimist.
- (4) Et komisjonil oleks võimalik põhjalikult hinnata liikmesriigi poolt nende rikkumiste heastamiseks võetud meetmeid, mille tulemusel määramine osaliselt kehtetuks tunnistati, peavad liikmesriigid komisjonile meetmetest teatama. Nad tohivad määramise otsuse muutmise alustada üksnes siis, kui komisjon leiab, et võetud meetmed on rikkumise heastamiseks piisavad.

⁽¹⁾ ELT L 95, 7.4.2017, lk 1.

⁽²⁾ Komisjoni 12. juuni 2019. aasta rakendusmäärus (EL) 2019/1014, millega kehtestatakse piiripunktide, sealhulgas kontrollikeskuste miinimumnõudeid käsitlevad üksikasjalikud eeskirjad ning piiripunktide ja kontrollipunktide loetlemise vorm, kategooriad ja lühendid (vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 10).

- (5) Erandit määruse (EL) 2017/625 piiripunktide määramise eeskirjadest tuleks kohaldada ainult siis, kui määramise otsuse muutmine leiab aset kahe aasta jooksul alates määramise osaliselt kehtetuks tunnistamise kuupäevast. Kui määramise otsuse muutmine leiab aset hiljem kui kaks aastat pärast määramise osaliselt kehtetuks tunnistamise kuupäeva, peaks komisjonile jääma võimalus teha piiripunktides toimunud muudatuste hindamiseks kontrolli, et veenduda piiripunkti vastavuses miinimumnõuetele.
- (6) Määrusega (EL) 2017/625 on teatud juhtudel lubatud teostada ametlikku kontrolli muudes kontrollpunktides kui piiripunktid ning selles on nõutud, et need kontrollpunktid vastaksid miinimumnõuetele ning piiripunktide määramise ja määramise kehtetuks tunnistamise nõuetele. Seega on asjakohane, et määrukses sätestatud normid piiripunktide määramise otsuse muutmiseks kehtivad ka kontrollpunktidele.
- (7) Määruses (EL) 2017/625 on nõutud, et piiripunktid asuksid liitu sisenemise koha vahetus läheduses. Ametliku kontrolli ja teiste ametlike toimingute tõhusaks korraldamiseks ja läbiviimiseks tuleks siiski kehtestada normid, millega täpsustatakse eriliste geograafiliste piirangute tingimused, mille korral võivad kontrollpunktid asuda liitu sisenemise koha vahetust lähedusest kaugemal. Geograafiliste piirangutena mõistetakse üksnes selliseid piiranguid, mis on põhjustatud sisenemiskoha looduslikest eripäradest ja maastikust, ning kaugus sisenemiskohast ei tohiks olla suurem kui geograafiliste piirangute põhjustatud raskuste ületamiseks hädavajalik. Lisaks ei tohi kaugus kujutada endast riski inimeste, loomade või taimede tervisele, loomade heaolule ja keskkonnale. Eriliste geograafiliste piirangute hulka kuuluvad olulisi transpordipiiranguid põhjustada võivad piirangud, näiteks kõrgel asuvad mägitööd, mis ei sobi loomade ja kaupade veoks või põhjustavad nende veos märkimisväärsed viivitusi.
- (8) Töötlemata palkide, saematerjali ja puiduhakke impordiks määratud piiripunktid tegutsevad sageli geograafiliste piirangute tingimustes, mis on põhjustatud mõne liikmesriigi pikast rannajoonest või piirist. Eespool nimetatud geograafiliste piirangute tõttu tegutsevad nad üldiselt ainult ametlike kontrollide ajal. Seega tuleks nende määramiseks kehtestada teatavad erandid määruse (EL) 2017/625 artikli 64 lõikes 3 sätestatud piiripunktide miinimumnõuetest. Ametlike kontrollide ja muude ametlike toimingute tõhususe tagamiseks tuleb siiski tagada teatavate tingimuste täitmine ajal, mil piiripunkti eest vastutava pädeva asutuse liikuv kontrollrühm ametlikku kontrolli või toimingut teeb. Ametlikku kontrolli tegevale liikuvale kontrollrühmale tuleb ametliku kontrolli või muude ametlike toimingute ajaks tagada piisava ja sobiva kvalifikatsiooniga töötajad ning juurdepääs vajalikele seadmetele.
- (9) Normid, mida komisjon peab kehtestama vastavalt määruse (EL) 2017/625 artikli 62 lõikele 3 ja artikli 64 lõigetele 2 ja 5, on omavahel tihedalt seotud, kuna nad kõik puudutavad erandeid teatavatest piiripunktidele kohaldatavatest nõuetest. Nende normide korrektse ja täieliku kohaldamise hõlbustamiseks ja selleks, et nad jõustuksid ühel ja samal kuupäeval, on kohane need sätestada ühes õigusaktis.
- (10) Kuna komisjonile antud eriõigused, mis kehtestati määrusega (EL) 2017/625, hakkavad kehtima 14. detsembrist 2019, peaks ka käesolev määrus jõustuma samal kuupäeval,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesoleva määrusega kehtestatakse normid, mis käsitlevad järgmist:

- piiripunkti või muu kontrollpunkti kui piiripunkti määramise otsuse muutmine, kui määramine on osaliselt kehtetuks tunnistatud;
- piiripunktid, mis asuvad eriliste geograafiliste piirangute tõttu liitu sisenemise koha vahetust lähedusest kaugemal;
- piiripunktide määramine töötlemata palkide, saematerjali ja puiduhakke impordiks, võttes arvesse erilisi geograafilisi piiranguid.

*Artikkel 2***Piiripunkti või muu kontrollpunkti kui piiripunkti määramise otsuse muutmine pärast määramise osaliselt kehtetuks tunnistamist**

1. Kui liikmesriik on piiripunkti või muu kontrollpunkti kui piiripunkti määramise (nagu on osutatud määruse artikli 53 lõike 1 punktis a) teatud looma- või kaubakategooriate osas kehtetuks tunnistanud, kuna on rikutud määruse artikli 64 lõikes 3 osutatud miinimumnõudeid või nende kohta rakendusmääruses (EL) 2019/1014 kehtestatud üksikasjalikke norme, tohib ta erandina määruse (EL) 2017/625 artikli 59 lõigetest 3, 4 ja 5 selle piiripunkti või kontrollpunkti määramise otsust kooskõlas käesoleva artikli lõigetega 2–5 muuta (edaspidi „määramise otsuse muutmine“).
2. Enne lõikes 1 osutatud määramise otsuse muutmist teatab liikmesriik komisjonile meetmetest, mida ta on võtnud lõikes 1 osutatud miinimumnõuete rikkumise heastamiseks.
3. Ühe kuu jooksul pärast teate kättesaamist hindab komisjon, kas võetud meetmed on piisavad miinimumnõuete täitmise tagamiseks, ning annab selle aja jooksul liikmesriigile teada hindamise tulemusest.
4. Liikmesriik alustab määramise otsuse muutmist ainult siis, kui komisjon on vastavalt lõikele 3 andnud teada, et liikmesriigi võetud meetmed on miinimumnõuete täitmise tagamiseks piisavad.
5. Määramise otsust tohib lõike 4 sätete kohaselt muuta ainult kahe aasta jooksul alates lõikes 1 osutatud määramise osaliselt kehtetuks tunnistamisest.

Pärast nimetatud kaheaastase perioodi lõppemist võib määramise otsust muuta ainult vastavalt määruse (EL) 2017/625 artiklile 59.

*Artikkel 3***Piiripunktid, mis asuvad liitu sisenemise koha vahetust lähedusest kaugemal**

1. Erandina määruse (EL) 2017/625 artikli 64 lõikest 1 võivad piiripunktid asuda liitu sisenemise koha vahetust lähedusest kaugemal, tingimusel et
 - a) see on hädavajalik eriliste geograafiliste piirangute tõttu kooskõlas lõikega 2 ning
 - b) lõikes 3 sätestatud tingimused on täidetud.
2. Lõikes 1 osutatud geograafilised piirangud on sellised, mis takistavad või piiravad ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute tõhusat teostamist.

Sellistel geograafilistel piirangutel on üks või mitu järgmistest tunnustest:

- a) sellise geograafilise asendiga sisenemiskohad, millega kaasnevad olulised transpordipiirangud;
- b) sisenemiskohad, kus on teatud ajal aastas korduvad üleujutused;
- c) kaljudest ümbritsetud mereäärsed sadamasillad;
- d) üle mägede viivad piiriäärsed maanteed;
- e) loomade ja kaupade raudteevedu, mistõttu on tarvis, et piiripunkt asetseks esimeses jaamas, kus rong peatub, või
- f) sisenemiskohad, mille vahetus läheduses ei ole sobivat maa-ala piiripunkti ja selle juurde kuuluvate rajatiste jaoks.

3. Kui liikmesriik otsustab määrata ühe või mitu lõikes 1 osutatud piiripunkti, tuleb seda teha kooskõlas järgmiste tingimustega:
- a) piiripunkti kaugus liitu sisenemise kohast vastab kaugusele, mis on hädavajalik geograafiliste piirangute ületamiseks, ja ei ole sellest suurem ning
 - b) piiripunkt ja sisenemiskoht on ühe ja sama tolliameti pädevuses, nii et saadetisi saab liigutada sisenemiskohast piiripunkti ilma tolliprotseduuri kohaldamata.
4. Piiripunkt peab asuma piisaval kaugusel ettevõtetest või kohtadest, kus hoitakse või kasvatatakse loomi, taimi, taimseid saadusi või teisi objekte, mis on vastuvõtlikud nakkushaigustele või parasiitidele.

Artikkel 4

Erandid töötlemata palkide, saematerjali ja puiduhakke impordiks määratud piiripunktidele

1. Lõikes 2 sätestatud erandit kohaldatakse piiripunktidele, mis liikmesriigi pika rannajoone või piiri tõttu tegutsevad ainult ajal, mil kontrollitakse töötlemata palkide, saematerjali ja puiduhakke saadetisi (edaspidi „asjaomased piiripunktid“).
2. Liikmesriigid võivad määrata asjaomaseid piiripunkte ja vabastada neid määruse (EL) 2017/625 artikli 64 lõike 3 punktides a, c ja f osutatud kohustustest, kui täidetud on järgmised tingimused:
- a) on kehtestatud kord, kuidas tõkestada igal ajal töötlemata palkide, saematerjali ja puiduhakke märkamatu sisenemist liitu;
 - b) asjaomases piiripunktis on pädeva asutuse ametliku liikuva kontrollrühma näol olemas piisav arv sobiva kvalifikatsiooniga töötajaid, kes on võimelised jõudma piiripunkti enne saadetiste saabumist, et teha töötlemata palkide, saematerjali ja puiduhakke ametlikku kontrolli;
 - c) pädeva asutuse ametlik liikuv kontrollrühm on varustatud järgmiste vahenditega või tal on neile kohene juurdepääs:
 - i) määruse (EL) 2017/625 artikli 64 lõike 3 punktis c osutatud seadmed, valdused ja muud rajatised ning
 - ii) määruse (EL) 2017/625 artikli 64 lõike 3 punktis f osutatud tehnika ja infotehnoloogilised seadmed.

Artikkel 5

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 14. detsembrist 2019.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 12. märts 2019

Komisjoni nimel

president

Jean-Claude JUNCKER